

Zasady prostego języka a styl naukowy

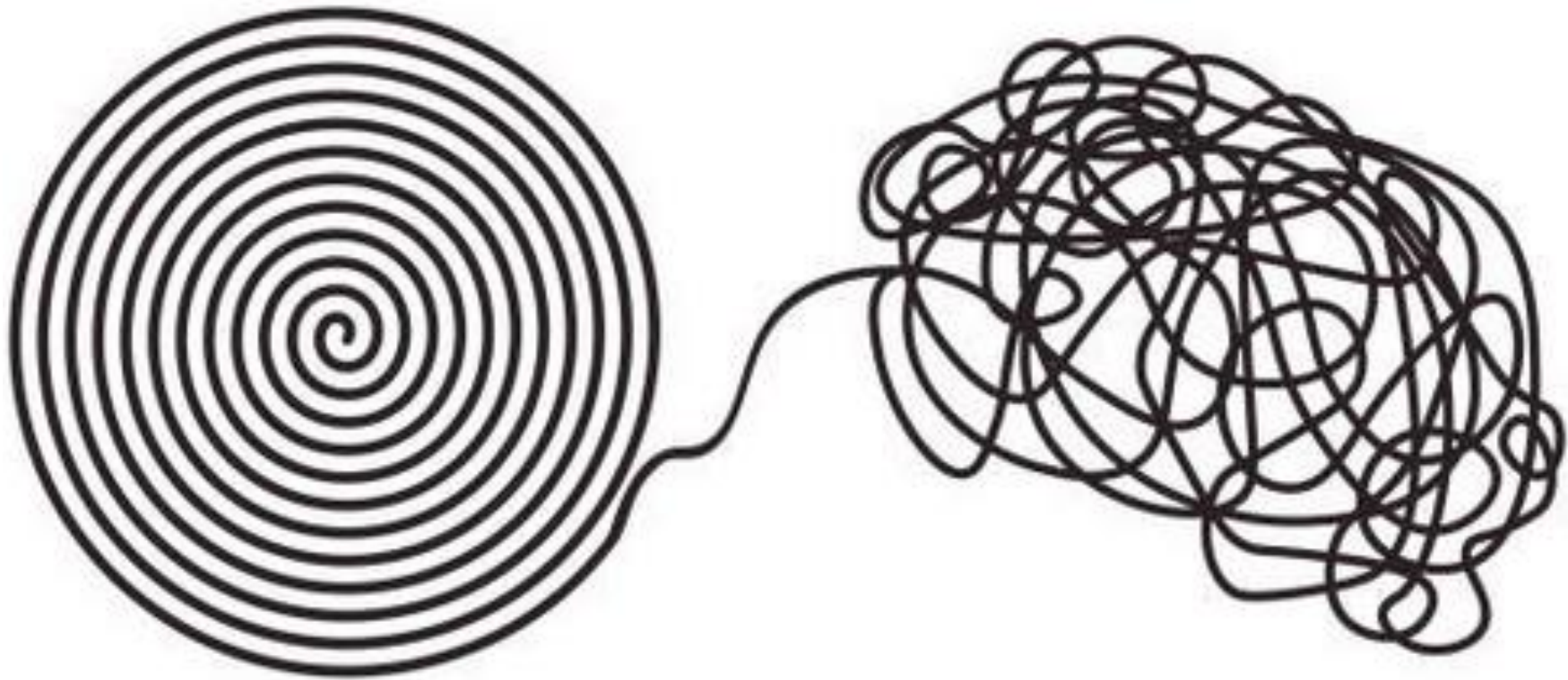
25.05.2022

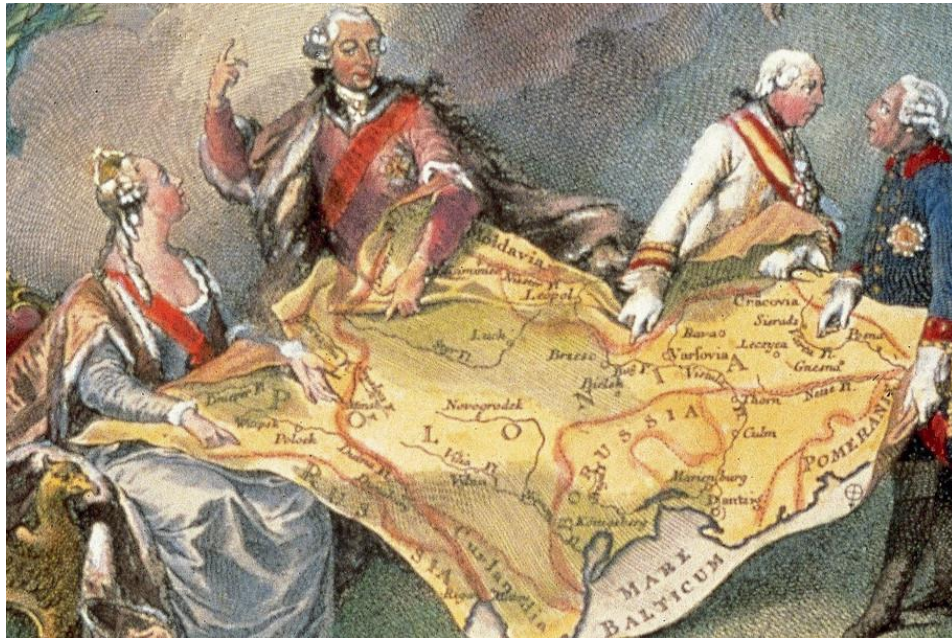
dr Bartłomiej Cieśla

Zakład Współczesnego Języka Polskiego UŁ

bartlomiej.ciesla@uni.lodz.pl

Plain language idea

prosta polszczyzna

STANDARD UNIwersYTETU WROcŁAWskiego

Źródło: <http://ppp.uni.wroc.pl/>

Dlaczego posługiwać się prostym językiem?

- żyjemy w czasie nadprodukcji informacji, dlatego zamiast czytać teksty zaczynamy je przeglądać;
- tekst prosty szybciej jest napisać, przeczytać i zrozumieć;
- treści zawarte w tekście napisanym prostym językiem łatwiej jest zapamiętać;
- tekst prosty zaczyna być traktowany jako wypowiedź, w której szanuje się podmiotowość odbiorcy (widać to szczególnie w stylu urzędowym).

”

Właściciele tekstu mogą postrzegać wszelkie zmiany jako „nieuzasadnione merytorycznie”, „zmieniające sens tekstu”, ekspertów językowych zaś – jako „nieznających się”, „psujących tekst”. Z kolei eksperci językowi mogą zacząć widzieć każdy brak akceptacji zmian jako „bezsensowny”, „zbędny”, a właściciele tekstu – jako „tworzących bełkot”, „typowych przedstawicieli instytucji”. Oczywiście negatywnemu postrzeganiu drugiej strony towarzyszy wtedy pozytywna autoprezentacja, zwłaszcza w odniesieniu do odbiorcy tekstu: właściciele merytoryczni „bronią go przed przekłamaniami”, eksperci językowi „bronią go przed niezrozumieniem”

”

Prof. TOMASZ PIEKOT

WYKRES 1. Czytanie książek w latach 2000–2020 (dane w procentach)

Źródło: Biblioteka Narodowa

Aspekt leksykalny

Aspekt składniowy

Aspekt
interpersonalny

Aspekt
kompozycyjny

Aspekt
kognitywny

Aspekt wizualny

<http://www.jezykurzedowy.pl/>

Jak pisać o Funduszach Europejskich?

Jan Miodek
Marek Maziarz
Tomasz Piekot
Marcin Poprawa
Grzegorz Zarzeczny

Warszawa 2010

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/18476/Jak_pisac_o_Funduszach_Europejskich_120810.pdf/

ROZPATRYWANIE SYGNAŁÓW OBYWATELSKICH

Rekomendacje

INIICYATYWA OBYWATEL

proste słowa DOBRY STYL
SYGNAŁY OBYWATELSKIE
przekaz informacji zasady skutecznej komunikacji
dotrzyć do każdego

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
 THE CHANCELLERY OF THE PRIME MINISTER

https://dsc.kprm.gov.pl/sites/default/files/pliki/rozpatrywanie_synalow_obywatelskich_2.pdf

KOMUNIKACJA PISEMNA

Rekomendacje

INIICYATYWA OBYWATEL

proste słowa DOBRY STYL
KOMUNIKACJA PISEMNA
przekaz informacji zasady dobrego pisania
dotrzyć do każdego

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
 THE CHANCELLERY OF THE PRIME MINISTER

https://dsc.kprm.gov.pl/sites/default/files/pliki/komunikacja_pisemna_0.pdf

WYBIERZ ŹRÓDŁO

- Wklej tekst
- Wpisz URL
- Znajdź dokument

USTAWIENIA ZAAWANSOWANE

DANE

Wklej tekst poniżej:

www.jasnopis.pl

Co wyróżnia styl naukowy
pod względem językowym?

W niniejszym opracowaniu zaanonsowano jedynie koncepcję hibernacji miast, którą w pełnej wersji zaprezentowano we wrześniu 2015 r. na łamach *European Planning Studies*. Decyzja o prezentacji tej notki wynikała z faktu, iż koncepcja hibernacji miast dotyczy *de facto* hibernacji miast małych, a takie kategorie miast jak miasta zdegradowane i restytuowane stanowią istotny fragment wyjaśnień omawianego procesu. Koncepcja hibernacji miast jest pierwszą, w której teoretycznie wyjaśniono istotę powstawania i przeobrażeń małych miast kategoryzowanych m.in. jako miasta zdegradowane i restytuowane. Koncepcja została oparta na złożonym modelu wyjaśnień ujmujących tło genetyczne, funkcjonalistyczne, dynamiczne i społeczno-ekonomiczne.

W niniejszym opracowaniu **zaanonsowano** jedynie koncepcję **hibernacji miast**, którą w pełnej wersji **zaprezentowano** we wrześniu 2015 r. na łamach *European Planning Studies*. Decyzja o **prezentacji** tej notki wynikała z faktu, iż koncepcja hibernacji miast dotyczy **de facto** hibernacji miast małych, a takie kategorie miast, jak **miasta zdegradowane** i **restytuowane** **stanowią** istotny fragment **wyjaśnień omawianego** procesu. Koncepcja hibernacji miast jest pierwszą, w której teoretycznie **wyjaśniono** istotę **powstawania** i **przeobrażeń** małych miast kategoryzowanych m.in. jako miasta zdegradowane i restytuowane. Koncepcja **została oparta** na złożonym modelu **wyjaśnień** ujmujących tło genetyczne, funkcjonalistyczne, dynamiczne i społeczno-ekonomiczne.

Styl naukowy to jedna z najbardziej szablonowych odmian polszczyzny

abstrakcyjność

precyzyjność (ściśłość)

obiektywizm

internacjonalność

Precyzyjność (logiczność)

- podział na rozdziały, paragrafy, akapity;
- podział na tekst główny i tekst poboczny (przypisy, bibliografia).
Tekst poboczny objaśnia, precyzuje, uściśla zawartość tekstu głównego;
- wprowadzanie do narracji wyliczeń i wypunktowań;
- obecność elementów metajęzykowych, porządkujących przekaz, np. *po pierwsze, po drugie, wracając do, zacznijmy od, przejdźmy do.*

Obiektywizm

- obecność zdań, których narrator się nie ujawnia;
- brak elementów nacechowanych ekspresywnie;
- obecność czasowników modalnych, za sprawą których osoba prowadząca wywód zmniejsza kategoryczność wypowiedzianych słów, np. *wydaje się, można przypuszczać, jak sądzę, jak się wydaje, być może.*

Internacjonalność

- obecność słownictwa, które pojawia się w zmienionej, lecz podobnej postaci w różnych językach, np. *ekologia, gramatyka, anegdota, homonimia* itd.
- duża ilość wyrazów obcych pochodzących przede wszystkim z języka łacińskiego, greckiego i angielskiego;
- wprowadzanie cytatów, przede wszystkim łacińskich, np. *à rebours, a contrario, et cetera*;

Wyróżniamy kilka typów narracji naukowej. Każda z nich charakteryzuje się różnym stopniem natężenia omówionych cech

odmiana teoretyczna

odmiana, którą należy wykorzystać
w pracach naukowych,
służy w procesie poznawczo-
komunikacyjnym

odmiana dydaktyczna

specjalista - adept

odmiana praktyczna

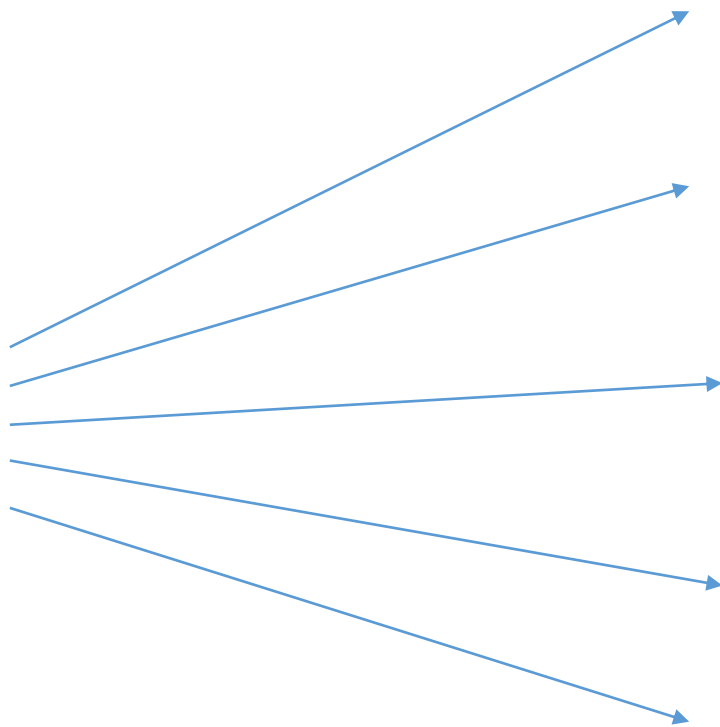
realizowana w procesie
wdrażania osiągnięć
naukowych

realizowana w procesie
popularyzowania
wiedzy w kontakcie
z niespecjalistami

odmiana popularnonaukowa

TRUDNOŚĆ

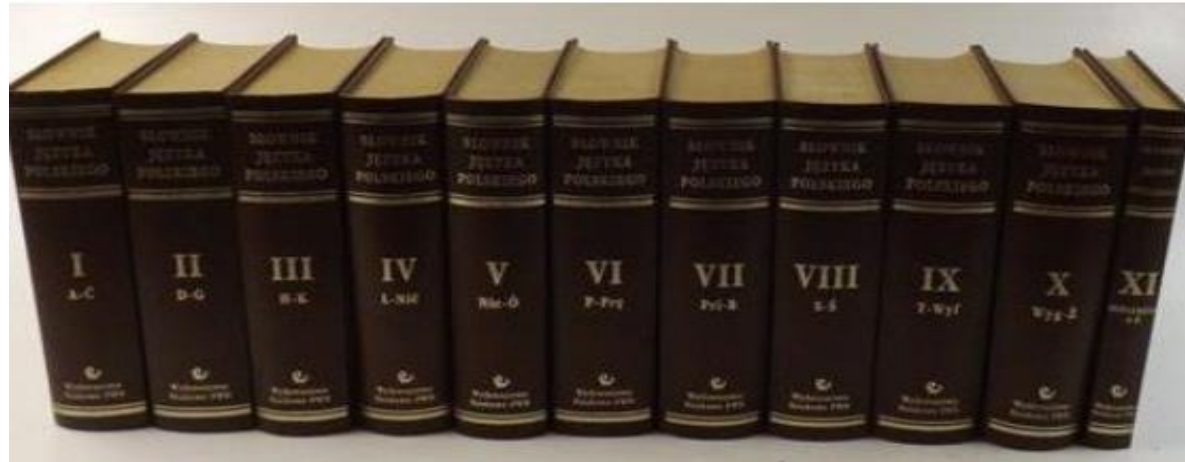
respektowanie przyjętej konwencji
(zapisy w stylistykach)

przekonanie, że uproszczenie tekstów oficjalnych
obniży ich rangę

przedmiot opisu

zakładanie, że odbiorca dysponuje
kompetencjami, które wystarczają do tego,
by zrozumieć trudny komunikat

chęć uwznioślenia tekstu

Kilka sposobów na to
jak uprościć i uprzyjaźnić oficjalną polszczyznę

Język urzędniczy	Potoczna polszczyzna
celem	aby
dokonać formalnej oceny	formalnie ocenić
dedykowany	przeznaczony
kazuistyczny	drobiazgowy, szczegółowy
komponent	składnik, czynnik, element
kula zaczepu urządzenia sprzęgającego pojazd	hak holowniczy
niniejszy	ten
nupturienci	narzeczeni
składam zapytanie	zadaję pytanie
odbyć spotkanie	spotkać się
udzielono wsparcia	przyznano dotację
ulec pogorszeniu	pogorszyć się
uzyskać środki	otrzymać pieniądze
w dniu dzisiejszym	dzisiaj

Wyrazy obce zastępuj rodzimymi lub standardowymi odpowiednikami

Wyrazy obce zastępuj rodzimymi lub standardowymi odpowiednikami

pauperyzacja

implicytny

ewokować

paradygmat

empiryczny

indukować

homogeniczność

konstytutywny

ekstensja

supremacja

transgresyjny

lapidarny

ekscerpować

zubożenie

niewyrażony wprost

wywoływać skojarzenia

fundament myślowy

doświadczalny zmysłowo

wnioskować

jednorodność

główny, podstawowy

zasięg

dominowanie, przewaga

przekraczający granice

krótki i wyrazisty

wypisywać fragmenty tekstów

Bartłomiej Cieśla

Łódzkie czasopisma humorystyczne w międzywojniu

WYDZIAŁ
UNIWERSYTETU
ŁÓDZKIEGO

Pojęcie *gatunku* ma charakter **wielokształtny, konstytuowane jest** przez wiele aspektów. Wbrew powszechnemu wyobrażeniu nie sprowadza się ono jedynie do **desygnowania architektoniki tekstu**, ale wskazuje również na jego wymiar **pragmatyczny, poznawczy** i wreszcie - stylistyczny. (...)

W najnowszych opracowaniach genologicznych traktowany jest jako **byt abstrakcyjny, potencja tekstotwórcza**, w obrębie której realizowane są jednostkowe wypowiedzi, które uznać można za konkretne przedstawienia **genre'u**.

Twórca nie może wypowiedzieć się poza kategorią rodzajowości; stąd trzeba przyjąć, że rodzajowość jest jakby **aprioryczną** kategorią tworzenia, tegoż tworzenia pierwiastkiem **transsubiektywnym**.

Bartłomiej Cieśla

Łódzkie czasopisma humorystyczne w międzywojniu

Pojęcie gatunku jest złożone, zawiera w sobie wiele informacji. Nie określa jedynie budowy tekstów, ale też cel, dla którego są tworzone, cechy ich języka oraz prezentowany w nich obraz świata, podejmowaną tematykę.

W najnowszych opracowaniach gatunek traktowany jest jako schemat porządkujący pisane przez nas teksty, który jesteśmy w stanie opisać na podstawie zapoznania się z wypowiedziami stworzonymi zgodnie z nim.

Należy zauważyć, że nie ma współcześnie wypowiedzi bezgatunkowych.

skonfiskować

dokonać konfiskaty

dokonać przeprowadzenia konfiskaty

dokonać czynności przeprowadzenia konfiskaty

dokonać działań polegających na przeprowadzeniu konfiskaty

Unikaj dublowania treści lub wprowadzania niepotrzebnych informacji

Masło maślane

Unikaj dublowania treści lub wprowadzania niepotrzebnych informacji

Temat **tejże** pracy został wybrany przede wszystkim ze względu na moje **własne** zainteresowania badawcze, które obejmują współczesną kulturę gier komputerowych, a także w odpowiedzi na małą liczbę pozycji naukowych skupiających się bezpośrednio na języku w grach komputerowych.

Wspomina o tym również Agnieszka Kochańska w **swoim** artykule *Prywatna Zegarowa Partia Robotnicza...*

Refleksja dotycząca gramatyki formalnej współczesnej polszczyzny powinna być nadal rozwijana. **Zachodzi potrzeba dogłębnego przyjrzenia się nowej przestrzeni, stanowiącej innowacyjny kontekst funkcjonowania zjawisk językowych.**

Zaginięcie Madeleine McCann. 4-letnia dziewczynka zaginęła w bardzo tajemniczych okolicznościach w 2007 roku, 3 maja. Dziecko przebywało na wakacjach w Portugalii razem ze swoimi rodzicami. Trzeciego dnia maja Kate i Gerry McCann byli na kolacji ze znajomymi, a córeczkę zostawili w pokojowym hotelu. Dziecko miało być przez nich regularnie odwiedzane. **Okolo godziny 22 matka dziewczynki odkryła, że łóżeczko, w którym leżała Madeleine jest puste, a okno w pokoju otwarte.** Po blisko 11 latach od tych tajemniczych wydarzeń, wciąż nie wiadomo, co się stało z 4-letnią dziewczynką. Co na ten temat sądzi Krzysztof Jackowski, słynny jasnowidz z Człuchowa?

Segmentuj wypowiedź, wprowadzaj wyliczenia

Mianowicie kabaret to przede wszystkim: krótki, niewielkich rozmiarów program, złożony ze skeczy, piosenek, monologów, tańca itp., połączonych konferansjerką, prezentowany zwykle wieczorem, do kolejnych cech należą również: nagromadzenie tekstów często o dużych walorach artystycznych, podejmowanie aktualnych tematów polityczno-społecznych, kulturalnych, obyczajowych i innych, opozycyjny charakter, brak sztywnego podziału na artystów i widownię (aktywna publiczność), gra ze wspólną wiedzą publiczności i kontakt na tej wiedzy oparty, minimalizacja środków wyrazu.

Segmentuj wypowiedź, wprowadzaj wyliczenia

Mianowicie kabaret to przede wszystkim:

- a) krótki, niewielkich rozmiarów program, złożony ze skeczy, piosenek, monologów, tańca itp.;
- b) widowisko, którego częścią jest konferansjerka zespalająca kolejne części występu;
- c) widowisko prezentowane na ogół wieczorem;
- d) widowisko będące nagromadzeniem tekstów często o dużych walorach artystycznych;
- e) spiętrzenie aluzji nawiązujących do aktualnych tematów polityczno-społecznych, kulturalnych, obyczajowych i innych.

Wprowadzaj śródtytuły

Ujawniaj się jako autor tekstów adresowanych do szerokiego grona odbiorców

Przez transonimizację rozumie się tworzenie onimów motywowanych innymi nazwami własnymi, zarówno bez udziału wykładników formalnych, jak i z ich użyciem, któremu towarzyszy zmiana denotatu.

Ujawniają się jako autor tekstów adresowanych do szerokiego grona odbiorców

1 os. lp.

Przez transonimizację **rozumieć** tworzenie onimów motywowanych innymi nazwami własnymi, zarówno bez udziału wykładników formalnych, jak i z ich użyciem, któremu towarzyszy zmiana denotatu

zaimki osobowe

Wg mnie istotą transonimizacji jest tworzenie onimów motywowanych innymi nazwami własnymi, zarówno bez udziału wykładników formalnych, jak i z ich użyciem, któremu towarzyszy zmiana denotatu

Informowanie odbiorcy o bezpośrednio wykonywanych zadaniach analitycznych

Po tym, jak porównałem różne ujęcia transonimizacji, stwierdzam, że polega ona na tworzeniu onimów motywowanych innymi nazwami własnymi, zarówno bez udziału wykładników formalnych, jak i z ich użyciem, któremu towarzyszy zmiana denotatu

Zwróć uwagę na odbiorcę swojej wypowiedzi

Gdyby założyć, że większość parlamentarna to ludzie, którym zależy na dobrobycie kraju i obywateli, to można być spokojnym o losy projektu.

Gdybyś założył, że większość parlamentarna to ludzie, którym zależy na dobrobycie kraju i obywateli, to mógłbyś być spokojny o losy projektu.

Co ciekawe, na świecie jest wystarczająco dużo żywności, aby wykarmić wszystkich mieszkańców naszej planety; problemy pojawiają się, gdy mowa o dostępności.

Czy zwróciłeś uwagę na to, że na świecie jest wystarczająco dużo żywności, aby wykarmić wszystkich mieszkańców naszej planety? Problemy pojawiają się wtedy, gdy **myślimy** o jej dostępności.

Dostępność do edukacji stanowi ważny czynnik, który powinien być brany pod uwagę przy zmianie miejsca zamieszkania.

Kiedy rozważasz zmianę miejsca zamieszkania, powinieneś się zastanowić nad dostępnością edukacji w miejscu, gdzie **chciałbyś** zamieszkać.

Za pomocą form 1. i 2. osoby nie tylko **tworzymy wspólnotę nadawczo-odbiorczą**, ale też wpływamy na formę komunikatu. Dzięki nim **możemy wyeliminować konstrukcje gramatyczne**, które uznawane są powszechnie za trudne.

Ogranicz użycie form strony biernej

Kreacje derywatów odhydronimicznych odbywają się, jak to **zostało wstępnie zarysowane**, przy prezentacji gniazd toponimicznych, w relacji hydronim → hydronim, hydronim → ojkonim oraz hydronim → → anojkonim

Kreacje derywatów odhydronimicznych odbywają się, jak to **zarysowałam we wstępie**, przy prezentacji gniazd toponimicznych, w relacji hydronim → hydronim, hydronim → ojkonim oraz hydronim → → anojkonim

W książce *Wprowadzenie do gramatyki komunikacyjnej* **zaproponowany został** schemat komunikacji między nadawcą i odbiorcą, który pokazuje proces tworzenia i interpretacji komunikatów zarówno na poziomie ideacyjnym, jak i interakcyjnym

W książce *Wprowadzenie do gramatyki komunikacyjnej* **Aleksy Awdiejew zaproponował** schemat komunikacji między nadawcą i odbiorcą, który pokazuje proces tworzenia i interpretacji komunikatów zarówno na poziomie ideacyjnym, jak i interakcyjnym

skrócenie wypowiedzi

ukonkretnienie tekstu

możliwość
wprowadzenia form
osobowych

Unikaj nadmiaru gerundiów

Perswazja właściwa **służy przekonaniu** odbiorcy do swoich racji.

Perswazja właściwa **służy do tego, by przekonać** odbiorcę do swoich racji.

Dla uwiarygodnienia nadawcy mogą być też wykorzystywane sądy aksjologiczne innych ludzi na jego temat

Żeby uwiarygodnić nadawcę, można wykorzystać sądy aksjologiczne innych ludzi na jego temat

Rama perswazyjna stosowana jest **w celu obsłużenia** ogólnego dyskursu propagandowego

Rama perswazyjna **obsługuje** ogólny dyskurs propagandowy.

dynamizacja przekazu

często skrócenie
wypowiedzi

Unikaj imiesłowowych równoważników zdania

Polisemiotyczność, **wpływając na potęgowanie się komizmu w analizowanych sytuacjach**, uwydatnia rangę niewerbalnych elementy komunikacji, takich jak mimika twarzy i ton głosu odgrywających swoje role artystów

Usunięcie gerundiów

Polisemiotyczność uwydatnia rangę niewerbalnych elementów komunikacji, takich jak mimika twarzy i ton głosu odgrywających swoje role artystów, ponieważ **potęguje** komizm w analizowanych sytuacjach

Zgadając się z Krzysztofem Szymankiem, przyjmujemy, że argument po tezie jest wprowadzany przez operatory

Wprowadzenie form osobowych

Ponieważ **zgadzamy się** z Krzysztofem Szymankiem, przyjmujemy, że argument po tezie jest wprowadzany przez operatory

Zadając pytania umożliwiające swobodny wybór, nadawca wymusza na odbiorcy dokonanie wyboru między dwiema możliwościami, podczas gdy jest ich znacznie więcej

Wprowadzenie form 2 os.

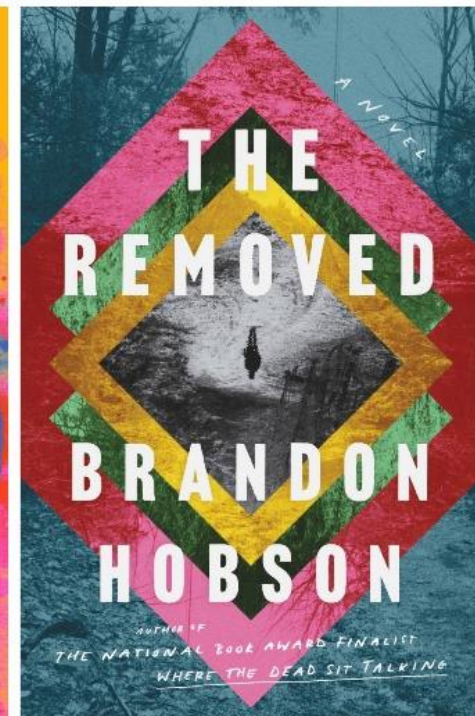
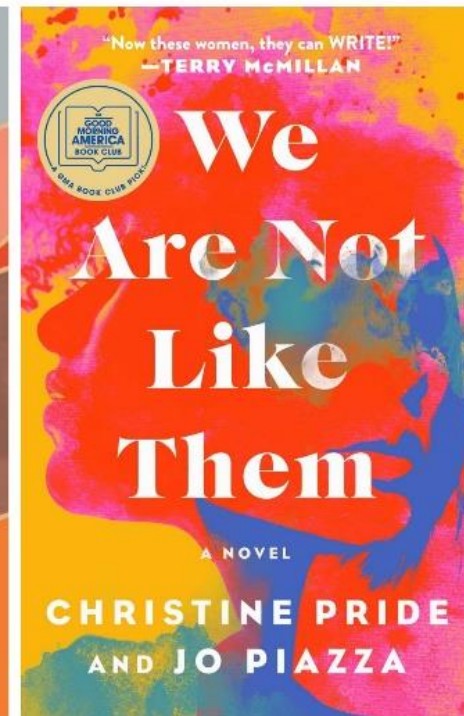
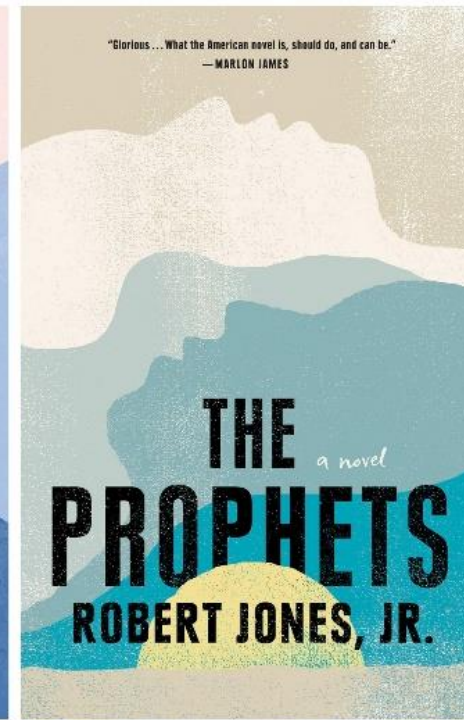
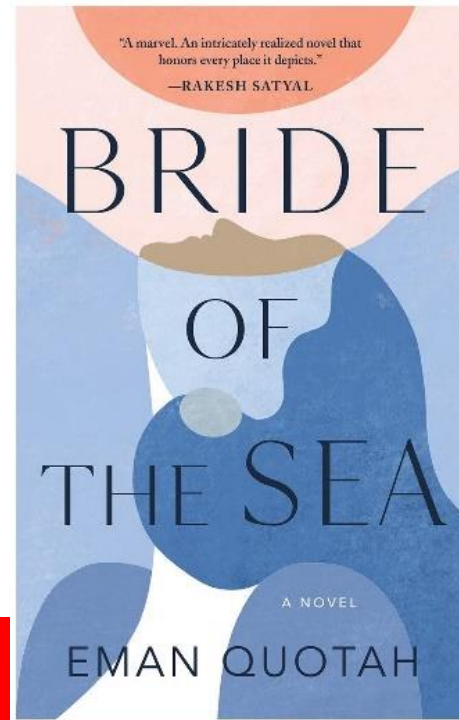
Kiedy zadajesz pytania umożliwiające swobodny wybór, nadawca wymusza na odbiorcy dokonanie wyboru między dwiema możliwościami, podczas gdy jest ich znacznie więcej

Trudne pojęcia wyjaśniaj obrazowo

Słowo *wyraz*, nawet w znaczeniu lingwistycznym, nie jest terminem jednoznacznym. Weźmy notowane u Prusa przysłowie: *Przyjaciele naszych przyjaciół są naszymi przyjaciółmi*. Ile w nim wyrazów? Gdyby ten tekst był telegramem, na pocztce policzono by opłatę za 6 wyrazów. Poczta stosuje tu rozumienie słowa *wyraz* występujące np. w zasadzie ortograficznej: „Wyrazy piszemy osobno”. [Ale gdy założymy, że jednostki *przyjaciele*, *przyjaciół*, *przyjaciółmi* są formami jednego leksemu], zmieni się sens samego słowa *wyraz*. Ma tu ono charakter pojęcia zbiorczego względem wspomnianych wyrazów „pocztowych”. Różnica zatem między oboma przytoczonymi znaczeniami słowa *wyraz* jest tu mniej więcej taka jak między elementem zbioru a zbiorem elementów, mniej więcej jak między żołnierzem pojedynczym a kompanią wojska.

Źródło: Jan Tokarski, *Fleksja polska*.

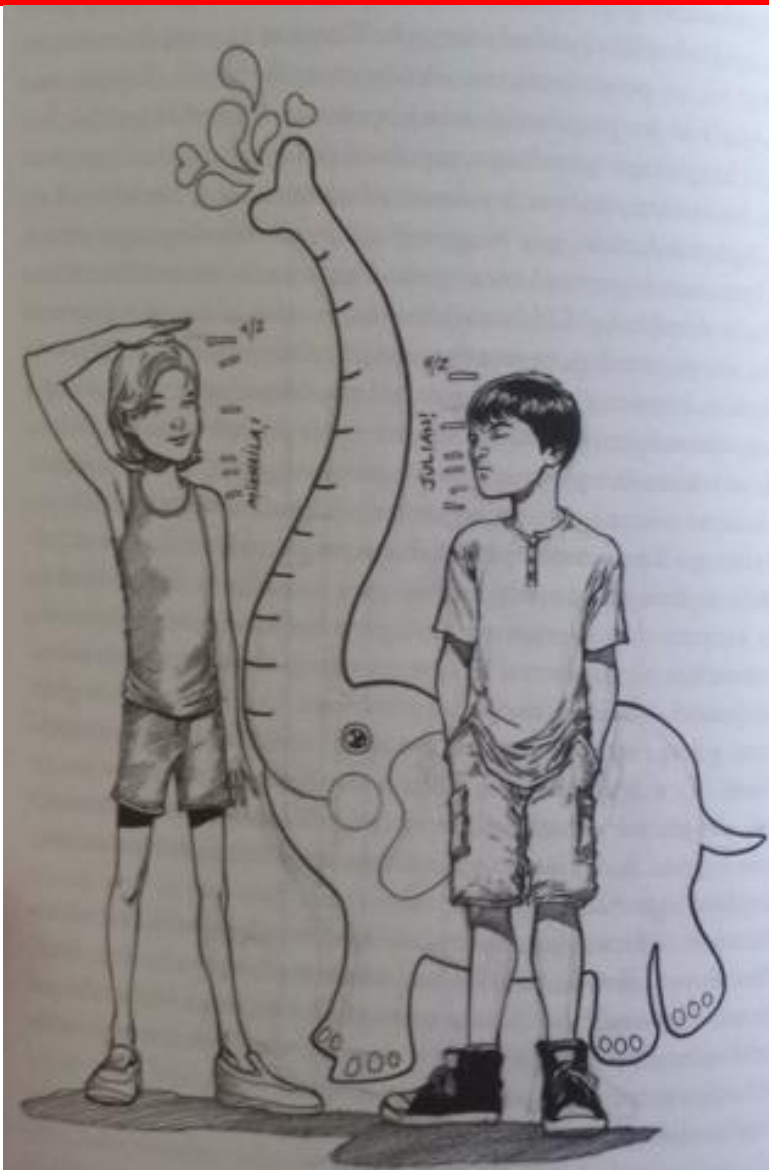
Zadbaj o okładkę

Wprowadzaj elementy ikoniczne

Wprowadzaj elementy ikoniczne

Zasada 4

NIE PORÓWNUJ SIĘ Z TYM,
KIM INNI SĄ DZISIAJ, ALE Z TYM,
KIM TY BYŁEŚ WZORAJ

WEWNĘTRZNY KRYTYK

LUDZIOM ŁATWIEJ BYŁO się w czymś wyróżniać w czasach, gdy większość z nas żyła w małych wiejskich społecznościach. Ktoś mógł być miss lokalnej szkoły, ktoś inny mistrzem ortografii, geniuszem matematyki czy gwiazdą koszykówki. W okolicy pracowało tylko jeden czy dwóch mechaników samochodowych i kilkoro nauczycieli. W poszczególnych dziedzinach ci miejscowi bohaterowie mogli cieszyć się opartą na stałym dopływie serotoniny pewnością siebie charakteryzującą zwycięzców. Być może to z tego powodu osoby dorastające w małych miejscowościach są statystycznie nadreprezentowane w gronie ludzi wybitnych¹. Jeśli jesteś w czymś lepszy od milionów ludzi, ale mieszkasz w Nowym Jorku, takich jak ty jest dwudziestu – a większość z nas żyje dziś w dużych miastach. Co więcej, staliśmy się cyfrowo połączeni ze wszystkimi siedmioma miliardami ludzi zamieszkujących planetę. Nasze hierarchie dokonań są dziś przerażająco pionowe.

Nieważne, jak dobry w czymś jesteś ani jak wysoko oceniasz swoje osiągnięcia – jest na świecie ktoś, w porównaniu z kim wyglądasz jak ama. Możesz nieźle grać na gitarze, ale daleko ci do Jimmy'ego Page'a czy Jimiego White'a. Pewnie nigdy nie występowałeś nawet w lokalnym pubie. Mo

1. USA		20 400 000 000 000 \$
2. CHINY		12 400 000 000 000 \$
3. JAPONIA		5 000 000 000 000 \$
4. NIEMCY		3 700 000 000 000 \$
5. INDIE		2 600 000 000 000 \$
22. POLSKA		515 000 000 000 \$

W świecie tytułów utworów Wojciecha Młynarskiego

Dbą o to, by tekst piosenki obronił się sam, bez muzyki — i uczy kolejne pokolenia warsztatowej elegancji, precyzji w konstruowaniu opowieści ujętej w formę ballady, filozoficznego żartu, spokoju, wreszcie — mowy ezopowej, parafrazy, aluzji, paraboli — elementów po zniesieniu cenzury zapomnianych, a przecież bardzo przydatnych w satyrze, nadających utworom wymiar uniwersalny (Mikrut 2016: 96)

Lekcja kultury języka prowadzona przez Mistrza

Byłem przekonany, że piosenka to forma magiczna, w której w błyskawicznym skrócie można nawiązać kontakt z odbiorcą i przy pomocy metafory, aluzji, niedomówienia prowadzić z tym odbiorcą pasjonującą grę (Młynarski 2001).

Jak sprawiać wrażenie osoby pewnej siebie w komunikacji publicznej?

Poetae nascuntur, oratores fiunt
(Poetami się rodzą, mówcami zostają)

Cycon

Wywieranie wpływu w komunikacji masowej

*Wśród wszystkich istot na Ziemi jedynie człowiek
zdolny jest do skutecznego porozumiewania się.*

Kevin Hogan

CZĘŚĆ I. KREATYWNE WYZYSKIWANIE ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Rozdział 1

WYRAZY I POŁĄCZENIA WYRAZOWE..... 17

<i>W końcu roku kupiłem w końcu mercedesa, czyli o wyrazach wieloznacznych.....</i>	17
<i>Czy Bul może pokonać ból, czyli o homonimach.....</i>	24
<i>Zostań ecoistą, czyli o neologizmach.....</i>	32
<i>Gdy gorąco... kawa na zimno, czyli o antonimach.....</i>	40
<i>Adam Kubełek kupuje telefon, czyli o nazwach własnych ..</i>	43
<i>O choinka! Ale numer, czyli o eufemizmach.....</i>	47
<i>Cenowe hardkory, czyli o zapożyczeniach.....</i>	52
<i>Czy temperówka może strugać wariata, czyli o frazeologizmach i ich modyfikacjach.....</i>	54
<i>Jak przytulić rabat, czyli o naruszaniu łączliwości</i>	

Prosty styl powinien być jasny i zwięzły

- taki, w którym zachowuje się odpowiedni porządek w budowaniu tekstu, zgodnie z przyjętym zamysłem logicznym, np. przyczyna – skutek, problem – rozwiązanie, część – całość;

- taki, w którym dobiera się wyrazy dostosowane do możliwości percepcyjnych odbiorcy, słownictwo standardowe

- taki, w którym unika się słownictwa niepotrzebnego oraz zbędnych wątków tematycznych;

- w którym dobiera się wyrazy i połączenia wyrazowe w taki sposób, by wyrażały daną myśl najściślej;

- taki, do którego nie miesza się słownictwa z różnych odmian polszczyzny;

- taki, w którym unika się nadmiaru dygresji;

- taki, w którym zachowana jest jednorodność tematyczna wypowiedzeń (każde kolejne zdanie musi zawierać minimalną ilość informacji, które zostały wyrażone w zdaniu, zdaniach poprzedzających)

- taki, w którym w miejsce wyszukanych figur stylistycznych, niewnoszących do wypowiedzi żadnej jakości, wprowadza się standardowe środki wyślowienia;

- taki, w którym konstrukcje analityczne (dwu- lub kilkuwyrazowe) zastępuje się syntetycznymi;

- taki, do którego dobiera się zdania relatywnie krótkie.

Dziękuję za uwagę

Bartłomiej Cieśla

Uniwersytet Łódzki

bartlomiej.ciesla@gmail.com

**UNIWERSYTET
ŁÓDZKI**